

Home > Materialen > Afvalplan procesafhankelijk industrieel afval

Ontwerp Circulair Materialenplan

Afvalplan procesafhankelijk industrieel afval

Inspraak

Dit document is een onderdeel van het Ontwerp Circulair Materialenplan (ontwerp-CMP) voor de inspraakprocedure. Eenieder krijgt de gelegenheid om in deze periode verbeterpunten of suggesties aan te dragen voordat het CMP definitief wordt vastgesteld.

De Wet milieubeheer bepaalt dat voor het vaststellen van het CMP een procedure van inspraak moet worden gevolgd. Dit geldt niet voor alle onderdelen voor het CMP, maar wel voor de onderdelen die doorwerken in de besluiten van bevoegde gezagen. In het CMP staan deze teksten onder de kop 'Toetsingskaders'.

Zienswijzen op de toetsingskaders worden van een formele reactie voorzien in een reactienota. Daarin wordt aangegeven hoe de zienswijzen zijn verwerkt in het definitieve CMP, of worden argumenten gegeven voor waarom zienswijzen niet tot aanpassing hebben geleid. Zienswijzen op de toelichtende onderdelen worden wel bekeken op mogelijkheden om het CMP te verbeteren, maar worden niet van een formele reactie voorzien in de reactienota.

Een zienswijze indienen kan via het formulier op Platform Participatie (zie de link op circulairmaterialenplan.nl). Vermeld bij uw reactie de titel van het onderdeel van het CMP waar u op reageert, plus het paginanummer of paragraafnummer.

Pdf's ontwerp-CMP worden website

De definitieve tekst van het CMP wordt een website. Deze pdf's van het ontwerp-CMP geven een indruk van de opmaak van de toekomstige website, maar bevatten nog niet de bijbehorende functionaliteiten. Enkele tips voor het lezen van de pdf's:

- In deze pdf kunt u in de browser of de pdf-reader linksboven of rechtsboven een inhoudsgave uitklappen, genaamd 'inhoud' of 'bladwijzers'.
- Onderstippelde woorden in de tekst zijn begrippen waarvoor op de website in een uitklapkader de betekenis wordt gegeven. Zie in het ontwerp-CMP de begrippenlijst onder het deel 'Instrumenten'.
- De [[Interne links](#)] in het CMP worden in het ontwerp-CMP nog in blauw met rechte haken weergegeven, maar deze verwijzingen werken nog niet. De links worden op de website van het definitieve CMP werkend gemaakt.

Dit document is opgemaakt voor digitoegankelijkheid. Kunt u de tekst of afbeeldingen niet lezen? Neem dan contact op via 088-7977102 of het [contactformulier](#) van de helpdesk.

Status: Ontwerp Circulair Materialenplan voor inspraak

Afzender: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Datum: januari 2025

Website: circulairmaterialenplan.nl

Home > Materialen > Afvalplan procesafhankelijk industrieel afval

Afvalplan procesafhankelijk industrieel afval

Dit afvalplan geeft het toetsingskader waar bevoegd gezag rekening mee moet houden bij het verlenen van vergunningen voor afvalverwerking en het grensoverschrijdend transport van procesafhankelijk industrieel afval dat niet onder specifiek afval- of ketenplan valt.

Leeswijzer

Het eerste deel van dit plan bevat de toetsingskaders voor het vergunnen van de verwerking van en het grensoverschrijdend transport van procesafhankelijk industrieel afval. Bevoegde gezagen moeten bij het nemen van besluiten rekening houden met deze toetsingskaders.

Het tweede deel van dit plan geeft toelichting op de toetsingskaders in het eerste deel. Ook geeft het aanvullende informatie die van belang kan zijn bij het nemen van besluiten over het verwerken of het grensoverschrijdend transport van deze afvalstoffen.

Aan het einde is beschreven wat de toekomstplannen zijn voor de toetsingskaders van dit afvalplan. Kijk voor meer informatie over de verschillende ketenplannen en afvalplannen bij [[materialen](#)].

Inhoud

Toetsingskaders

1. Afbakening toetsingskaders
2. Toetsingskader hoogwaardig verwerken
 - 2.1. Mengen van afvalstoffen
 - 2.2. Minimumstandaard
3. Toetsingskader grensoverschrijdend transport

Toelichting

4. Toelichting op de afbakening
5. Toelichting op hoogwaardig verwerken
 - 5.1. Gescheiden houden en mengen van afvalstoffen
 - 5.2. Minimumstandaard
 - 5.3. Zeer zorgwekkende stoffen
6. Overige informatie
 - 6.1. Afvalstof of niet-afvalstof
 - 6.2. Terugwinnen van kritieke materialen
 - 6.3. BREF in relatie tot de minimumstandaard
 - 6.4. Bronvermelding

Toekomstplannen

Toetsingskaders

Dit deel van het plan beschrijft hoe bedrijven procesafhankelijk industrieel afval moeten verwerken en wat daarbij de aandachtspunten zijn. Het bevat het toetsingskader voor het bevoegd gezag voor het vergunnen van het verwerken van deze afvalstoffen en het toetsingskader voor het toestaan van grensoverschrijdend transport door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Bevoegde instanties moeten bij het nemen van besluiten rekening houden met het CMP en dus met deze toetsingskaders (artikel 10.14 van de Wet milieubeheer).

De primaire doelgroepen waarvoor dit plan geschreven is, zijn zowel de bedrijven die deze afvalstoffen verwerken of grensoverschrijdend transporteren als het bevoegd gezag dat voor deze activiteiten toestemming moet verlenen. Die toestemming wordt verleend in een omgevingsvergunning voor het verwerken van de afvalstoffen of met een beschikking op een kennisgeving voor grensoverschrijdend transport. Voor de omgevingsvergunning zijn gemeenten en provincies het bevoegd gezag (namens hen vaak een omgevingsdienst). Voor de beschikking op de kennisgeving is dat de minister (namens de minister de ILT).

Omdat dit deel primair geschreven is voor afvalverwerkende bedrijven en het bevoegd gezag, worden specifieke technische en juridische termen gebruikt. Voor het lezen van dit deel is daarom een bepaalde mate van kennis over de afvalwetgeving, het proces van vergunningverlening en de regels voor grensoverschrijdend transport vereist. Voor lezers die niet tot de primaire doelgroep behoren en toch meer informatie over het verwerken van deze afvalstof willen lezen, zijn met name de paragrafen met toelichting interessant.

1. Afbakening toetsingskaders

De bepalingen van dit afvalplan gelden voor de volgende afvalstoffen:

Afvalstoffen	Toelichting
Procesafhankelijk industrieel afval	Onder dit afvalplan valt procesafhankelijk afval dat ontstaat in industriële productieprocessen en niet valt onder een van de andere afval- of ketenplannen. Procesafhankelijk industrieel afval dat reeds is ingezameld, opgebult en/of gemengd valt ook onder dit afvalplan.

Een uitgebreide toelichting op de afbakening staat in [\[paragraaf 4\]](#). Onderdeel daarvan is een overzicht van afvalstoffen die lijken op de afvalstoffen van dit afvalplan, maar vallen onder andere afval- of ketenplannen.

2. Toetsingskader hoogwaardig verwerken

Om materialen beschikbaar te houden voor de economie is het van belang om afvalstoffen zo hoogwaardig mogelijk te verwerken. Voor hoogwaardige verwerking of vanuit de zorg voor mens en milieu is het soms nodig om verontreinigingen af te scheiden of afvalstoffen integraal te verwijderen. Voor de gewenste verwerking kan het noodzakelijk zijn om afvalstoffen gescheiden te houden. Onderstaande paragrafen gaan in op de volgende aspecten die van belang zijn het bij het vergunnen van het verwerken van procesafhankelijk industrieel afval:

- vergunnen van mengen (2.1)
- de minimumstandaard (2.2)

2.1 Mengen van afvalstoffen

Mengen is in het Besluit activiteiten leefomgeving ([Bal](#)) aangewezen als een milieubelastende activiteit waarvoor in bepaalde gevallen een vergunning nodig is. Het gaat zowel over het mengen van afvalstoffen onderling als over het mengen met niet-afvalstoffen. Ook bij het samenvoegen binnen één afvalcategorie kan sprake zijn van mengen en kan een vergunningplicht gelden.

De [[Beslisboom vergunningplicht mengen](#)] is een hulpmiddel om na te gaan of voor het mengen een vergunning is vereist.

2.1.1 De afvalcategorieën

De afvalcategorieën uit bijlage II van Bal vormen de basis voor het gescheiden houden van afval en voor de vergunningplicht voor het mengen van afvalstoffen. Correct gescheiden houden van afvalstoffen waarborgt een latere (hoogwaardige) verwerking volgens de minimumstandaard. De [[minimumstandaard](#)] is daarom de basis voor de indeling in deze categorieën.

Onderstaande tabel verduidelijkt welke afvalstoffen onder welke afvalcategorie vallen.

Nr.	ga/nga*	Afvalcategorie Bal	Afvalstoffen die hieronder vallen
10	nga	Procesafhankelijke industriële afvalstoffen van productieprocessen die geen gevaarlijke afvalstoffen zijn en niet vallen onder een andere categorie.	Bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> • katalysatoren van industriële processen; • slib (digestaat) van industriële vergistingsinstallaties; • papier- en ontinkings-slib.
11	ga	Procesafhankelijke industriële afvalstoffen van productieprocessen die gevaarlijke afvalstoffen zijn en niet vallen onder een andere categorie.	Bijvoorbeeld: katalysatoren van industriële processen, voor zover dit gevaarlijke afvalstoffen zijn.
110	ga	Overige gevaarlijke afvalstoffen die op een stortplaats mogen worden gestort volgens het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen of een minimumstandaard uit het Circulair Materialenplan.	Niet recyclebaar gevaarlijk, procesafhankelijk industrieel afval dat gestort mag worden. Bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> • rookgasreinigingsresidu van metaalgieterijen; • thermisch glas; • keramisch filtermateriaal; voor zover dit gevaarlijke afvalstoffen zijn.
111	nga	Overige niet-gevaarlijke afvalstoffen die op een stortplaats mogen worden gestort volgens het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen of een minimumstandaard uit het Circulair Materialenplan.	Niet recyclebaar niet gevaarlijk, procesafhankelijk industrieel afval dat gestort mag worden. Bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> • rookgasreinigingsresidu van metaalgieterijen; • thermisch glas; • keramisch filtermateriaal; voor zover dit niet gevaarlijke afvalstoffen zijn.
112A 112B	ga nga	Overige afvalstoffen die niet op een stortplaats mogen worden gestort volgens het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen of een minimumstandaard uit het Circulair Materialenplan.	Niet recyclebaar procesafhankelijk industrieel afval dat op grond van de minimumstandaard wel verbrand, maar niet gestort mag worden. Bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> • gebruikte chemicaliën en chemische baden; • residuen en sludges; • productierestanten.

* ga = gevaarlijk afval; nga = niet-gevaarlijk afval

De wettelijke regels over hoe deze bedrijven hun afvalstoffen gescheiden moeten houden staan in [[paragraaf 5.1.1 'gescheiden houden van afvalstoffen'](#)].

2.1.2 Vergunnen van mengen

Het bevoegd gezag toetst een vergunningaanvraag voor het mengen aan het [[hoofdstuk mengen van afvalstoffen](#)] en de daarin opgenomen toetsingskaders.

Dit plan bevat voor procesafhankelijk industrieel afval de volgende specifieke bepalingen waarmee het bevoegd gezag in afwijking van de algemene toetsingskaders rekening moet houden:

Cat. Bal.	Vergunnen van mengen in relatie tot de afvalcategorieën
10 of 11	Voor het mengen van procesafhankelijke industriële afvalstoffen binnen afvalcategorie 10 of binnen afvalcategorie 11 kan het bevoegd gezag in afwijking van het [hoofdstuk mengen van afvalstoffen] alleen vergunning verlenen als het afval ook na mengen conform de minimumstandaard gerecycled wordt.
112A en 112B	Voor het mengen van procesafhankelijke industriële afvalstoffen van afvalcategorie 112A met afvalcategorie 112B met als doel de afvalstoffen nuttig toe te passen, kan het bevoegd gezag in afwijking van het [hoofdstuk mengen van afvalstoffen] alleen vergunning verlenen als bij het verwerken de aanwezige gevaarlijke stoffen worden afgebroken of afgescheiden (in een mate waardoor de resterende concentratie onder de grens voor gevaarlijk afval ligt). Een voorbereiding die leidt tot verbranden van de gevaarlijke stoffen kan eveneens vergund worden.

[Paragraaf 5.1.2] licht toe wat zowel de wetgeving als de toetsingskaders van het CMP concreet betekenen voor het vergunnen van het mengen van procesafhankelijk industrieel afval.

2.2 Minimumstandaard

Het verwerken van procesafhankelijk industrieel afval moet plaatsvinden in overeenstemming met onderstaande minimumstandaard(en). Dit betekent dat het bevoegd gezag ook voor hoogwaardiger vormen van verwerken vergunning kan verlenen, tenzij de minimumstandaard hiervoor specifieke beperkingen bevat.

Het bevoegd gezag kan alleen vergunning verlenen voor het verwerken van de afvalstoffen op een manier die laagwaardiger is dan de minimumstandaard als sprake is van uitzonderingsgevallen, zoals bijvoorbeeld bij calamiteiten of de aanwezigheid van bepaalde ZZS. Zie ook de [Leidraad minimumstandaard bij vergunningverlening].

De volgende minimumstandaarden gelden voor het verwerken van procesafhankelijk industrieel afval:

Deelstroom	Afvalstof	Minimumstandaard
a	Papier- en ontinkingslib en rejets van de papierindustrie	Nuttige toepassing met recycling van de inerte fractie.
b	Overig procesafhankelijk industrieel afval	Recycling waarbij rekening wordt gehouden met de toetsingskaders van [paragraaf 4] van hoofdstuk 'ZZS en overige zorgstoffen'.
c	Niet voor recycling geschikt procesafhankelijk industrieel afval Dit betreft de onder b genoemde afvalstof waarvoor recycling, gezien de aard of samenstelling: <ul style="list-style-type: none"> • technisch niet mogelijk is; of • waarvoor de recyclingroute zo duur is dat de kosten voor afgifte van deze partijen aan de poort van de verwerker door de ontdoener, meer zouden bedragen dan €265,-/ton. 	Verbranden als vorm van verwijdering voor afvalstoffen die niet gestort mogen worden volgens het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen (Bssa). <ul style="list-style-type: none"> • Daarbij geldt als voorwaarde dat 'hoofdgebruik als brandstof' alleen is toegestaan binnen locaties waarvoor emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of in een omgevingsvergunning waarin waarborgen voor mens en milieu kunnen worden vastgelegd. Dit betekent dat afzet van procesafhankelijk industrieel als of het verwerken ervan tot (een bestanddeel van) brandstoffen voor voer-, vaar- en vliegtuigen, andere mobiele toepassingen of voor vormen van inzet buiten installaties niet is toegestaan. Hiervoor neemt het bevoegd gezag zo nodig sturingsvoorschriften in vergunningen van verwerkers op. Storten op een daarvoor geschikte stortplaats voor afvalstoffen die gestort mogen worden volgens het Bssa.

Een toelichting op bovenstaande minimumstandaard(en) in relatie tot hoogwaardige verwerking staat in [paragraaf 5.2 'toelichting op hoogwaardige verwerking'].

Afvalstoffen met bepaalde ZZS

Het kan zijn dat er ZZS in de afvalstof zitten. Zowel de beschreven wetgeving als de toetsingskaders van [hoofdstuk mengen van afvalstoffen] en [hoofdstuk ZZS en overige zorgstoffen] kunnen beperkingen stellen aan het verwerken van afvalstoffen met ZZS. Bij het

beoordelen of een verwerking kan worden vergund, betreft het bevoegd gezag ook deze hoofdstukken. In [paragraaf 5.3 van dit plan] staat meer informatie en een overzicht van ZZS die in de afvalstof aanwezig kunnen zijn.

3. Toetsingskader grensoverschrijdend transport

Onderstaand toetsingskader is gebaseerd op het [hoofdstuk grensoverschrijdend transport]. Daarin staat het algemene toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor het grensoverschrijdend transport (verder: overbrenging) van afvalstoffen vanuit of naar Nederland die de ILT hanteert in het kader van de Europese verordening voor de overbrenging van afvalstoffen (EVOA).

In dit afvalplan is bovenstaande uitgewerkt tot een specifiek toetsingskader voor het beoordelen of het overbrengen van procesafhankelijk industrieel afval is toegestaan. Indien dit specifieke toetsingskader afwijkt van het bepaalde in het hoofdstuk grensoverschrijdend transport, dan gaat het toetsingskader van dit afvalplan voor.

Op 20 mei 2024 is de gewijzigde [Verordening \(EU\) 2024/1157](#) in werking getreden. De gewijzigde EVOA (hierna nEVOA) treedt gefaseerd in werking. Tot 20 mei 2026 zijn de bepalingen van [Verordening \(EU\) 1013/2006](#) nog van toepassing op het overbrengen van afval. In het [hoofdstuk grensoverschrijdend transport] wordt hier verder op ingegaan. Wanneer het in dit hoofdstuk specifiek gaat over bepalingen uit de gewijzigde EVOA is dit aangeduid met 'nEVOA'. In de overige gevallen staat er enkel 'EVOA'. Als de oude en nieuwe bepalingen dezelfde zijn maar bijvoorbeeld de artikelen anders genummerd zijn, dan is het artikel uit de gewijzigde EVOA als uitgangspunt genomen en het artikel uit de nog niet gewijzigde EVOA tussen haakjes gezet.

Mate van nuttige toepassing / elke mate van storten of anderszins verwijderen

Wanneer in onderstaande tekst wordt gesproken over 'de mate van nuttige toepassing' heeft dat betrekking op de afvalstof nadat ~~niet-materiaaleigen~~ afval is afgescheiden. Dit geldt ook voor de zinsnede 'elke mate van storten of anderszins verwijderen'. Ook dan gaat het over de afvalstof nadat niet-materiaaleigen afval is afgescheiden.

Afvalstoffen met bepaalde ZZS

Als in de afvalstoffen die worden overgebracht ZZS voorkomen, kan het nodig zijn om van onderstaande toetsingskader af te wijken. Bijvoorbeeld als er POP's inzitten waardoor de POP-verordening beperkingen stelt aan het verwerken. [ZZS en overige zorgstoffen] van dit plan geeft een overzicht van ZZS die in de afvalstof aanwezig kunnen zijn. [Hoofdstuk ZZS en overige zorgstoffen] geeft een overzicht van de wetgeving rond het verwerken van afvalstoffen met ZZS en biedt toetsingskaders wanneer een verwerking doelmatig is. Dit kan ook van belang zijn bij het beoordelen van een kennisgeving voor grensoverschrijdend transport.

Verordening dierlijke bijproducten

Als sprake is van (de aanwezigheid van) dierlijke bijproducten, dan is voor grensoverschrijdend transport de [Verordening dierlijke bijproducten](#) leidend en niet de EVOA. Grensoverschrijdend transport van dierlijke bijproducten die zijn gemengd met ander afval valt wél onder de EVOA als het andere afval gevaarlijk afval is.

Reikwijdte van het toetsingskader, bezwaargronden en voorwaarden

Onderstaand toetsingskader geldt voor alle deelstromen voor procesafhankelijk industrieel afval zoals benoemd in [de minimumstandaard] van dit afvalplan. Waar nodig benoemt het toetsingskader bepaalde deelstromen afzonderlijk, omdat daarvoor afwijkende bepalingen of voorwaarden gelden.

Het toetsingskader geldt voor de volgende overbrengingen:

- het overbrengen van afval binnen de Europese Unie, en
- invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij toetsing aan de EVOA al direct leidt tot bezwaar, zie [paragraaf 3.3.1. 'verbodsbepalingen'] van het hoofdstuk 'grensoverschrijdend transport'.

Het toetsingskader geeft aan wanneer een overbrenging niet is toegestaan en of er specifieke bepalingen gelden. In alle overige gevallen is de overbrenging wel toegestaan. In de eerste tabel staan bezwaargronden voor 'overbrenging voor nuttige toepassing' (artikel 12 EVOA). In de tweede tabel staan bezwaargronden voor 'overbrenging voor verwijderen' (artikel 11 EVOA). Voor het overbrengen voor verwijderen geldt vanaf 21 mei 2026 dat artikel 11 nEVOA van toepassing is. Vanaf deze datum verlenen de bevoegde autoriteiten van verzending en van bestemming geen toestemming voor een overbrenging voor verwijderen, tenzij aan alle voorwaarden uit artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA is voldaan. Zie ook het [[hoofdstuk grensoverschrijdend transport](#)].

Nuttige toepassing waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden
Vorbereiden voor hergebruik	Als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Dit is het geval wanneer een niet redelijk deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd (bezwaargronden 12 lid 1 onder b en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder g EVOA)).
(Voorlopige nuttige toepassing gevolgd door) recycling	Als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Dit is het geval wanneer minder wordt gerecycled dan gangbaar is bij verwerking van de afvalstof in Nederland en/of een niet redelijk deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd (bezwaargronden 12 lid 1 onder b en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder g EVOA)).
Andere nuttige toepassing voor deelstroom a	Als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Dit is voor papier-rejects het geval wanneer de inerte fractie niet wordt gerecycled of/en als een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd (bezwaargrond artikel 12 lid 1 onder b en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder g en bij overbrenging naar Nederland artikel 12 lid 1 onder k EVOA)).
Andere nuttige toepassing voor deelstroom b en c	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van recycling mogelijk is, tenzij: <ul style="list-style-type: none"> • uit de kennisgeving blijkt dat recycling technisch niet mogelijk is, of • uit de kennisgeving blijkt dat de kosten van recycling meer bedragen dan € 265,-/ton, én • niet alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort (bezwaargrond artikel 12 lid 1 onder a, b en/of e en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder a en g en bij overbrenging naar Nederland artikel 12 lid 1 onder k EVOA)).

Verwijdering waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden
Verbranden als vorm van verwijderen voor deelstroom a	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van nuttige toepassing mogelijk is (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a EVOA)).
Verbranden als vorm van verwijderen voor deelstroom b en c	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van nuttige toepassing mogelijk is, tenzij: <ul style="list-style-type: none"> • uit de kennisgeving blijkt dat recycling technisch niet mogelijk is, of • uit de kennisgeving blijkt dat de kosten van recycling meer bedragen dan € 265,-/ton, én • niet alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a EVOA))

Andere vormen van (voorlopige) verwijderen dan storten of verbranden voor deelstroom a en b	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van nuttige toepassing mogelijk is (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a EVOA)).
Andere vormen van (voorlopige) verwijderen dan storten of verbranden voor deelstroom c	Als de verwerking resulteert in een te storten fractie op grond van <u>nationale zelfvoorziening</u> ; en bij overbrenging naar Nederland op grond van nationale wettelijke bepalingen als er een deel wordt gestort (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a en b EVOA)).
Storten	Omdat hoogwaardiger verwerken mogelijk is, en/of <ul style="list-style-type: none"> • op grond van nationale zelfvoorziening, en • bij overbrenging naar Nederland op grond van nationale wettelijke bepalingen (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a en b EVOA)).

Toelichting

Dit deel van het plan geeft toelichting op de toetsingskaders. Ook geeft het aanvullende informatie die van belang kan zijn bij het nemen van besluiten over het verwerken of het grensoverschrijdend transport.

Het gehele plan, en dus ook de toelichting, gaat over afvalstoffen. Daarom is ook de vraag belangrijk wanneer sprake is van een afvalstof of niet. In [paragraaf 6 'afvalstof of niet-afvalstof'] staat hierover specifieke informatie.

4. Toelichting op de afbakening

Dit plan heeft betrekking op procesafhankelijk industrieel afval. Dit is afval dat vrijkomt bij industriële productieprocessen. Bij dit afvalplan gaat het niet om afvalstoffen die ontstaan in de kantine of kantoor, maar om afvalstoffen die vrijkomen in het productie- of verwerkingsproces. Deze afvalstoffen zijn divers van samenstelling en omvang. Het kunnen gevaarlijke en niet-gevaarlijke afvalstoffen zijn, zoals bijvoorbeeld staalslakken, assen van thermische productieprocessen en metaalzouten en katalysatoren van industriële processen.

Bedrijven uit de agrarische sector, de bouwnijverheid en de bedrijven uit de handel-, diensten- en overheidssector (HDO-sector) vallen niet onder de categorie industriële bedrijven. Qua aard en samenstelling zijn de afvalstoffen afkomstig van deze bedrijven vergelijkbaar met de afvalstoffen die vallen onder andere afval- of ketenplannen.

Begrippen en afvalstoffen

Voor de reikwijdte van dit plan is een juist begrip van de volgende afvalstoffen van belang:

- Industrieel afval : Afval - gevaarlijk dan wel niet-gevaarlijk - afkomstig uit industriële bedrijven (SBI-klassen 10 tot en met 33 volgens de SBI-2008, versie 2018, update 2022).
- Industrieel afval, procesafhankelijk : Afval - gevaarlijk dan wel niet-gevaarlijk - afkomstig uit industriële bedrijven, dat vrijkomt bij industriële (productie)processen.
- Industrieel afval, niet-procesafhankelijk : Met restafval van bedrijven vergelijkbaar restafval afkomstig uit industriële bedrijven, maar niet zozeer gelinkt aan het productieproces in die bedrijven. Afvalstoffen die vrijkomen bij de administratie of kantine van een industrieel bedrijf zijn geen industrieel afval.
- Afval van de HDO-sector (handel, diensten en overheidssector): Dit zijn afvalstoffen die vrijkomen bij detail- en groothandel, reparatiebedrijven, transportbedrijven, horeca, uitleveringen, financiële en overige zakelijke en niet-zakelijke dienstverlening, verhuur en handel in roerend en onroerend goed, overheidsdiensten, onderwijs, gezondheidszorg, sport en recreatie.
- Afval van de agrarische sector (SBI-klassen 1 tot en met 3 volgens de SBI-2008, versie 2018, update 2022).
- Afval van de bouwnijverheid (SBI-klassen 41 tot en met 43 volgens de SBI-2008, versie 2018, update 2022)
- Overig afval, zoals afval van de winning van water en delfstoffen.

Dit afvalplan bevat een aparte minimumstandaard voor papier- en ontinkings-slib en rejects. Deze afvalstoffen komen vrij bij het recyclen van papier door industriële papierfabrikanten. Daardoor vallen deze afvalstoffen ook onder procesafhankelijk afval dat vrijkomt bij industriële productieprocessen.

Veel deelstromen die bij industriële processen vrijkomen en die gescheiden worden afgevoerd of ingezameld, vallen onder één van de andere afval- of ketenplannen. Ook ovenpuin, organisch bedrijfsafval, organisch agrarisch afval en organisch afval uit de levensmiddelenindustrie vallen niet onder het afvalplan procesafhankelijk industrieel afval. In de tabel hieronder staat onder welk plan deze afvalstoffen wel vallen.

Afvalstoffen die vergelijkbaar zijn, maar onder andere plannen vallen

Onderstaande afvalstoffen zijn enigszins vergelijkbaar met de afvalstoffen uit dit plan, maar vallen onder andere plannen (niet limitatief):

Afvalstoffen	Afvalplan, ketenplan of afvalhiërarchie
Niet-procesafhankelijk restafval van industriële bedrijven	[Afvalplan restafval]
Papier- en karton	[Ketenplan papier en karton]
Bedrijfskleding en ander textiel	[Ketenplan textiel]
Keukenafval, swill, veilingafval en over-de-datum-producten (van verpakking ontdaan) en ander organisch bedrijfsafval	[Afvalplan bioafval]
Organisch afval uit levensmiddelenindustrie	[Afvalplan bioafval]
Plantaardig afval van land- en tuinbouw en ander organisch agrarisch afval	[Afvalplan bioafval]
Groenafval van hoveniersbedrijven	[Afvalplan groenafval]
Roostergoed van RWZI en AWZI	[Afvalplan openbare ruimten]
Kunststofafval	[Afvalplan kunststoffen]
Metalen en grotendeels (>gew. 50%) uit metalen bestaande vaste afvalstoffen	[Afvalplan metalen]
Slibben uit de biologische zuivering van afvalwater uit de industrie in een AWZI	[Afvalplan waterzuiveringslib]
Assen van de verbranding van afvalstoffen in een slibverbrandingsinstallatie (SVI)	[Afvalplan assen van slibverbranding]
Actief kool	[Afvalplan actief kool]
Gemengd afval dat vrijkomt bij het bouwen, renoveren en slopen van gebouwen en bouwwerken	[Afvalplan gemengd bouw- en sloopafval]
Houtafval, inclusief zaagsel, schaafsel en spaanders	[Ketenplan hout]
Vlakglas	[Afvalplan glas]
Verpakkingsafval (van gebruikte grondstoffen bijvoorbeeld)	[Afvalplan verpakkingen]
Olie	[Afvalplan afgewerkte olie]
Ovenpuin	[Afvalplan steenachtig materiaal]
Destillatieresidu van loondestillatie of andere productiebedrijven	[Afvalplan residuen]
Slachtafval en andere resten van de verwerking van dierlijke weefsels	Verwerken volgens de bepalingen van de Verordening dierlijke bijproducten – zie ook de [Factsheet dierlijk afval].

Euralcodes die een relatie hebben met dit plan

Tientallen euralcodes kunnen onder de reikwijdte van dit plan vallen waardoor de toegevoegde waarde om ze op te sommen gering is. Bovendien bepaalt uitsluitend [[de afbakening](#)] van dit afvalplan wat onder dit plan valt en wat niet. In tegenstelling tot andere plannen van het CMP is daarom geen indicatief overzicht van euralcodes gegeven.

5. Toelichting op hoogwaardig verwerken

5.1 Gescheiden houden en mengen van afvalstoffen

Voor mengen is in veel gevallen een vergunning nodig (zie de [[Beslisboom vergunningplicht mengen](#)]). De minimumstandaard en de afvalcategorieën uit bijlage II van het Besluit activiteiten

leefomgeving (Bal) vormen de basis voor de regels voor het gescheiden houden van afvalstoffen. In [[paragraaf 2.1.2 'vergunnen van mengen'](#)] is het toetsingskader opgenomen voor het vergunnen van het mengen van procesafhankelijk industrieel afval. Wanneer sprake is van 'mengen' staat beschreven in [[paragraaf 4.1 'definitie van mengen'](#)] van hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen'.

5.1.1 Gescheiden houden van afvalstoffen

Onderstaand overzicht vat samen wanneer bedrijven of andere doelgroepen een verplichting hebben rond het gescheiden houden van procesafhankelijk industrieel afval. Soms is het een directe wettelijke verplichting en soms een afgeleide van het feit dat 'mengen' een milieubelastende activiteit is. Wil iemand die een plicht heeft om afvalstoffen gescheiden te houden deze toch samenvoegen, dan is sprake van mengen.

Situatie	Wettelijke verplichting (direct of afgeleid)
Gescheiden houden van <u>bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen</u> (algemeen)	Bedrijven moeten procesafhankelijk industrieel afval altijd gescheiden houden en gescheiden afvoeren, tenzij zij vergunning hebben voor mengen (<i>art. 3.195 en art. 3.196 Bal en hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen'</i>). [Hoofdstuk mengen van afvalstoffen] van het CMP en [paragraaf 2.1 'vergunnen van mengen'] van dit afvalplan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen.
Gescheiden houden van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijk afval (voorafgaand aan inzameling of afgifte)	Onderstaande regels gelden uitsluitend voor 'ontdoeners' voordat de afvalstoffen zijn ingezameld of afgegeven. Ze gelden bovendien alleen voor ontdoeners die de afvalstoffen uitsluitend opslaan, mengen, opbulken, scheiden, herverpakken en/of verdichten. Deze regels wijken af van de regels over het gescheiden houden algemeen. Bedrijven moeten procesafhankelijk industrieel afval altijd gescheiden houden en gescheiden afvoeren (<i>art. 3.39 Bal in combinatie met hoofdstuk 'gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijk afval'</i>). Hierop zijn geen uitzonderingen mogelijk. Een bedrijf mag procesafhankelijk afval niet mengen met ander procesafhankelijk afval. Dan is namelijk altijd sprake van mengen en hiervoor is een vergunning nodig. [Hoofdstuk mengen van afvalstoffen] van het CMP en [paragraaf 2.1 'vergunnen van mengen'] van dit afvalplan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen. De Afwalwijzer voor bedrijven is een instrument om te toetsen welke afvalstoffen een specifiek bedrijf gescheiden moet houden.
Gescheiden houden tijdens inzamelen	Inzamelaars moeten procesafhankelijk industrieel afval dat gescheiden wordt afgegeven altijd per afvalcategorie gescheiden houden (<i>art. 1b. Besluit inzamelen afvalstoffen</i>). Dit geldt zowel voor procesafhankelijk industrieel afval dat gevaarlijk afval is als voor dergelijk afval dat geen gevaarlijk afval is. Hiervan mag niet worden afgeweken.

5.1.2 Toelichting op mengen van afvalstoffen

Bij het verwerken van afval vindt vaak ook mengen plaats met ander afval of met niet-afval. Voor het beoordelen van 'mengen' zijn het [[hoofdstuk mengen van afvalstoffen](#)] en de daarin opgenomen toetsingskaders de basis. Daar moet het bevoegd gezag altijd rekening mee houden.

In het hoofdstuk komt een aantal specifieke situaties van mengen aan bod, zoals bijvoorbeeld:

- [[paragraaf 4.2.6 'mengen en bouwstoffen'](#)]
- [[paragraaf 4.2.2 'mengen van gevaarlijk afval'](#)]
- [[paragraaf 4.2.3 'mengen van afvalstoffen die PBT- of zPzB-stoffen of stoffen van 'gelijkwaardige zorg' bevatten](#)] en/of [[paragraaf 4.2.4 'mengen van POP-houdende afvalstoffen'](#)]
- [[paragraaf 4.2.5 'mengen voorafgaand aan of tijdens storten'](#)]

Daarnaast bevat het [[hoofdstuk immobilisaat, vulstof of toeslagmateriaal](#)] specifieke toetsingskaders voor het recyclen tot bouwstoffen.

Kijk altijd bij alle toetsingskaders van deze hoofdstukken of deze op het mengen van procesafhankelijk industrieel afval van toepassing zijn.

De essentie van het vergunnen van het mengen van procesafhankelijk industrieel afval is dat verwerking conform de minimumstandaard mogelijk moet blijven na het mengen. Voor

procesafhankelijk industrieel afval betekent dit dat het bevoegd gezag alleen vergunning kan verlenen voor:

- het mengen van procesafhankelijke industriële afvalstoffen van afvalcategorie 112A met afvalcategorie 112B met als doel de afvalstoffen nuttig toe te passen, als bij het verwerken de aanwezige gevaarlijke stoffen worden afgebroken, verwijderd of afgescheiden (in een mate waardoor de resterende concentratie onder de grens voor gevaarlijk afval ligt). Een voorbereiding die leidt tot verbranden van de gevaarlijke stoffen kan eveneens vergund worden.
- het mengen van procesafhankelijke industriële afvalstoffen binnen afvalcategorie 10 of binnen afvalcategorie 11 als het afval ook na mengen gerecycled wordt.
- het mengen van procesafhankelijke industriële afvalstoffen van afvalcategorie 11 met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen met als doel de afvalstoffen te recyclen, als bij het verwerken de aanwezige gevaarlijke stoffen worden afgebroken of afgescheiden (in een mate waardoor de resterende concentratie onder de grens voor gevaarlijk afval ligt).
- het mengen van procesafhankelijk industrieel afval ten behoeve van storten of verbranden binnen afvalcategorie 110 of 111, tussen deze afvalcategorieën of met andere afvalstoffen of niet-afvalstoffen als wordt voldaan aan de minimumstandaard. De volgende voorwaarden zijn van toepassing
 - het bedrijf heeft voorafgaand aan het mengen aangetoond dat recycling van het afval, gezien de aard of samenstelling, technisch niet mogelijk is of dat de recyclingroute zo duur is dat de kosten voor afgifte van deze partijen aan de poort van de verwerker door de ontdoener, meer zouden bedragen dan €265,-/ton, én
 - het bedrijf voldoet aan het toetsingskader voor het [paragraaf 4.2.5 'mengen voorafgaand aan of tijdens storten'].
- het mengen van procesafhankelijk industrieel afval ten behoeve van verbranden binnen afvalcategorie 112A of 112B, tussen deze afvalcategorieën of met andere afvalstoffen of niet-afvalstoffen als wordt voldaan aan de minimumstandaard. Hiervoor geldt dat:
 - het bedrijf voorafgaand aan het mengen heeft aangetoond dat recycling van het afval, gezien de aard of samenstelling, technisch niet mogelijk is of dat de recyclingroute zo duur is dat de kosten voor afgifte van deze partijen aan de poort van de verwerker door de ontdoener, meer zouden bedragen dan €265,-/ton én
 - het bedrijf de afvalstoffen niet mengt om deze zelf te verbranden in een mobiele installatie of af te geven aan een mobiele verbrandingsinstallatie, omdat deze installaties onvoldoende waarborgen geven voor het beperken van emissies naar de lucht én
 - mengen om het afval af te voeren naar een stortplaats niet is toegestaan.

Het bevoegd gezag verbindt sturingsvoorschriften aan de vergunning voor het mengen van procesafhankelijk industrieel afval om verwerking overeenkomstig de minimumstandaard te borgen.

5.2 Toelichting op de minimumstandaard

De onderstaande tabel vat de verwerkingsopties samen die op basis van de minimumstandaard vergund kunnen worden. De paragrafen onder de tabel geven meer uitleg en detail op die verschillende verwerkingsopties en geven ook meer informatie over de minimumstandaard uit paragraaf 2.

Afvalhiërarchie	Samenvatting
Hergebruik (als vorm van preventie)	Gezien de aard van de afvalstof is hergebruik geen optie.
Voorbereiden voor hergebruik	Bedrijven kunnen procesafhankelijk industrieel afval in het algemeen niet op eenvoudige wijze door controleren, schoonmaken of repareren geschikt maken voor hergebruik.
Recyclen	De minimumstandaard voor procesafhankelijk industrieel afval is recycling. Van papier- en ontinkings-slib en rejets van de papierindustrie hoeft alleen de inerte fractie gerecycled te worden. De minimumstandaard recycling is niet van toepassing als het afval hiervoor qua aard en samenstelling niet geschikt is of de recycling te duur is.
Andere toepassing	Voor niet recyclebaar afval is andere nuttige toepassing toegestaan. 'Hoofdgebruik als brandstof' is alleen toegestaan binnen installaties waarvoor emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of in een omgevingsvergunning waarin waarborgen voor mens en milieu kunnen worden vastgelegd.

Verbranden als vorm van verwijderen	Niet recyclebaar procesafhankelijk industrieel afval mag worden verbrand.
Storten	De minimumstandaard staat het storten van bepaalde typen niet recyclebaar procesafhankelijk industrieel afval toe.

5.2.1 Voorbereiden voor hergebruik

Bedrijven kunnen procesafhankelijk industrieel afval in het algemeen niet op eenvoudige wijze door controleren, schoonmaken of repareren geschikt maken voor hergebruik. Als dat wel mogelijk is, dan kan het bevoegd gezag hiervoor vergunning verlenen. Deze verwerking voldoet aan de minimumstandaard.

5.2.2 Recyclen

5.2.2.1 Algemeen

Het beleid voor procesafhankelijk industrieel afval richt zich op recycling. Recyclen van dit afval vermindert het gebruik van primaire grond- of brandstoffen, zonder dat verwerking van reststoffen nodig is die andere grote milieugevolgen heeft. De minimumstandaard is daarom milieuhygiënisch gezien gewenst. Bij papierrejects en papierslib en ontinkingslib uit de papierindustrie is 100% recycling niet mogelijk en bevat dit plan een afwijkende minimumstandaard.

5.2.2.2 Papier- en ontinkingslib en rejects van de papierindustrie

Voor papier- en ontinkingslib en rejects van de papierindustrie luidt de minimumstandaard nuttige toepassing met recycling van de inerte fractie.

Rejects van de papierindustrie

Papierrejects zijn grotere materialen die bij het verpulpen van oud papier niet oplossen. Voorbeelden van bestanddelen van rejects zijn enveloppenvensters, nietjes, ringbanden, geplastificeerd papier, plakband en verontreinigingen doordat het papier niet goed is gescheiden aan de bron. In het rapport van RoyalHaskoning DHV 'Concretiseren omstandigheden die recycling als minimumstandaard verhinderen' d.d. 13 april 2022 staat dat rejects van de papierproductie niet recyclebaar zijn, omdat maar een klein deel van de bestanddelen kan worden teruggewonnen. Dit rapport heeft er mede toe geleid dat de minimumstandaard voor deze rejects 'nuttige toepassing met recycling van de inerte fractie' is.

Bedrijven kunnen de metalen uit rejects van de papierproductie volledig recyclen. Het overige deel van papierrejects wordt in Nederland nuttig toegepast als brandstof in AVI's met de R1-status, in cementovens of in een wervelbedverbrandingsinstallatie. Nederland heeft hiervoor voldoende verwerkingscapaciteit. Dit blijkt uit het rapport van RoyalHaskoning DHV 'Onderzoek concretisering mate van nuttige toepassing' d.d. 1 december 2022.

Papier- en ontinkingslib

Uit het eerder genoemde rapport 'Onderzoek concretisering mate van nuttige toepassing' blijkt dat volledige nuttige toepassing van papier- en ontinkingslib mogelijk is, door:

- het verbranden van papierslib en ontinkingslib met energierugwinning en het recyclen van de inerte fractie van de assen; en
- papierslibrecycling.

Door bovengenoemde verwerkingsvormen is voldoende capaciteit beschikbaar voor het slib.

Inzet van de inerte fractie van het verbranden van papier- en ontinkingslib is mogelijk in de grond- en wegenbouw, in bouwproducten of in de rookgasreiniging. Deze fractie bedraagt circa 60 gew. % droge stof van het slib, waardoor 100% recycling niet mogelijk is. Dit blijkt uit het rapport 'Concretiseren omstandigheden die recycling als minimumstandaard verhinderen'. Deze constatering is meegenomen in de minimumstandaard voor papier- en ontinkingslib, te weten 'nuttige toepassing met recycling van de inerte fractie'.

5.2.2.3 Wanneer procesafhankelijk industrieel afval niet recyclebaar is

De minimumstandaard recycling geldt niet als het procesafhankelijk industrieel afval niet recyclebaar is. Dit kan in de volgende twee situaties het geval zijn:

- Afvalstoffen die door de aard en samenstelling technisch niet te recyclen zijn. Sommige afvalstoffen zijn zodanig vervuild dat verbranden of storten de enige verwerkingsoptie is, ook al zou het materiaal van deze afvalstoffen als het niet vervuild was voor een groot deel gerecycled kunnen worden.
- Als het gaat om bepaalde (specifiek verontreinigde) afvalstoffen waarvoor recyclen relatief duur is. De grenswaarde wanneer sprake is van "te duur" ligt bij € 265,- per ton afval.

Voor dergelijke gevallen geeft de minimumstandaard aan dat het bevoegd gezag vergunning kan verlenen voor verbranden of storten (afhankelijk van de aard van de afvalstroom).

Paragraaf 2.4.1 'de minimumstandaard kent uitzonderingsbepalingen' van de [[Leidraad gebruik minimumstandaard](#)] beschrijft de wijze waarop een bedrijf dit moet aantonen. Welke kosten bij de berekening van het bedrag van 265,- meegenomen mogen worden, staat beschreven in [[paragraaf 5.3.2 'wat valt binnen het grensbedrag € 265,-?'](#)] van het hoofdstuk 'gebruik van het kostencriterium'.

Als deze afvalstoffen om dezelfde reden voor een andere wijze van verwerken worden overgebracht (van of naar Nederland) moet het kennisgevingsdossier de informatie bevatten die staat beschreven in [[paragraaf 5.4 'export en de grenswaarde van €265,- per ton'](#)] van het hoofdstuk 'gebruik van het kostencriterium'.

5.2.3 Andere nuttige toepassing

Procesafhankelijk industrieel afval dat niet gerecycled kan worden, is andere nuttige toepassing (vb. ~~hoofdgebruik als brandstof~~ onder voorwaarden) toegestaan. In de vorige paragraaf staat wanneer dit het geval is en hoe het bedrijf dit moet onderbouwen. Een voorbeeld is het verbranden van niet recyclebare organische chemicaliën..

Verwerkers die dit afval accepteren, nemen in het acceptatiebeleid op dat deze partijen alleen accepteren als is aangetoond dat de afvalstoffen niet voor recycling geschikt zijn of, dat recyclen duurder is dan € 265,-/ton. In het acceptatiebeleid moet zijn aangegeven hoe dit door deze verwerkers moet worden aangetoond en hoe de verwerker dit administreert. Daarbij baseert hij zich op het toetsingskader van paragraaf 2.4.1 'de minimumstandaard kent uitzonderingsbepalingen' van de [[Leidraad gebruik minimumstandaard](#)].

Inzet als vloeibare brandstof beperkt

De minimumstandaard geeft aan dat bedrijven dit afval alleen als vloeibare brandstof mogen inzetten in installaties waarvoor emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of in een omgevingsvergunning waarin waarborgen voor mens en milieu kunnen worden vastgelegd. Dit betekent dat afzet als of het verwerken van procesafhankelijk industrieel afval tot (een bestanddeel van) brandstoffen voor voer-, vaar- en vliegtuigen, andere mobiele toepassingen of voor vormen van inzet buiten installaties niet is toegestaan. In [[paragraaf 3.4 'productie van vloeibare brandstoffen'](#)] van hoofdstuk 'thermisch verwerken' staat het beleid dat hieraan ten grondslag ligt uitgelegd.

5.2.4 Verbranden als vorm van verwijderen

Voor het verbranden van procesafhankelijk industrieel afval kan het bevoegd gezag vergunning verlenen, als dit afval niet recyclebaar is. In [[paragraaf 5.2.2.3](#)] van dit plan staat wanneer dit het geval is en hoe het bedrijf dit moet onderbouwen.

Verwerkers die dit afval accepteren, nemen in het acceptatiebeleid op dat deze partijen alleen accepteren als is aangetoond dat de afvalstoffen niet voor recycling geschikt zijn of, dat recyclen duurder is dan € 265,-/ton. In het acceptatiebeleid moet zijn aangegeven hoe dit door deze verwerkers moet worden aangetoond en hoe de verwerker dit administreert. Daarbij baseert hij zich op het toetsingskader van paragraaf 2.4.1 'de minimumstandaard kent uitzonderingsbepalingen' van de [[Leidraad gebruik minimumstandaard](#)].

5.2.5 Storten

Voor het volgende procesafhankelijk industrieel afval geldt een stortverbod op grond van artikel 1, eerste lid, van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa):

- bepaalde vloeibare afvalstoffen, niet zijnde metallisch kwik (categorie 1);
- niet-geïdentificeerde of nieuwe chemische stoffen die afkomstig zijn van onderzoek, ontwikkelingsactiviteiten of onderwijs en waarvan de effecten op de volksgezondheid of het milieu niet bekend zijn (categorie 4); en
- oxykalkslib (categorie 28).

Voor het storten van het overige procesafhankelijk industrieel afval kan het bevoegd gezag vergunning verlenen, als dit afval niet recyclebaar is. In [paragraaf 5.2.2.3] van dit plan staat wanneer dit het geval is en hoe het bedrijf dit moet onderbouwen. Stortplaatsexploitanten moeten in hun acceptatiebeleid opnemen dat ze deze afvalstoffen alleen accepteren als is aangetoond dat de afvalstoffen niet voor recycling geschikt zijn of dat recyclen duurder is dan € 265,-/ton. In het acceptatiebeleid staat aangegeven hoe dit wordt aangetoond en hoe het bedrijf dit administreert.

5.3 Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en overige zorgstoffen

In procesafhankelijk industrieel afval kunnen ZZS aanwezig zijn afhankelijk van het productieproces en de industriële sector. De producent kan aangeven welke ZZS aanwezig zijn.

Het RIVM heeft in opdracht van de ILT een onderzoek uitgevoerd naar de milieuhygiënische kwaliteit van LD-staalslakken die ontstaan bij de productie van staal ([RIVM-rapport 2022-0180](#)). In dit rapport is de aanwezigheid van schadelijke stoffen, waaronder ZZS, vastgesteld.

Het betreft een momentopname van beschikbare kennis. Op enig moment kan nieuwe informatie beschikbaar komen, door nieuwe of betere metingen maar ook doordat het gebruik van zorgstoffen in grondstoffen en producten verandert.

Regels voor specifieke ZZS

Voor veel zorgstoffen gelden Europese regels. Bevat een afvalstof een stof die onder het Verdrag van Stockholm is aangemerkt als persistente organische verontreinigende stof (persistent organic pollutant, POP), dan moet de verwerking op de eerste plaats voldoen aan de [POP-verordening](#). In geval van recyclen tot materialen die op de markt worden gebracht (als niet-afvalstof), kunnen de POP-verordening, de [REACH-verordening](#) en productregelgeving beperkingen inhouden voor de aanwezigheid van een zorgstof.

Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers

Afvalverwerkers moeten aandacht besteden aan ZZS in de acceptatie- en verwerkingsprocedures (A&V), zie de [[Leidraad vergunningverlening](#)]. Bij het aanvragen van een vergunning maken afvalbedrijven en het bevoegd gezag per geval een afweging welke ZZS en andere zorgstoffen relevant zijn in een specifieke situatie. Onderstaand overzicht kan als startpunt worden gebruikt om een indicatie te krijgen welke ZZS aanwezig kunnen zijn boven de cgw in (een deel van) de afvalstoffen. ZZS en andere zorgstoffen kunnen ook bij lage concentraties relevant zijn voor de wijze waarop afvalstoffen verwerkt kunnen of mogen worden. Bijvoorbeeld doordat bij de verwerking emissies naar bodem, water of lucht optreden. Zie ook de webpagina '[aanpak van zeer zorgwekkende stoffen](#)' (IPLO) en de [ZZS-navigatie](#) van het RIVM.

Afvalstof of niet-afvalstof

ZZS en overige zorgstoffen kunnen ook relevant zijn bij het beoordelen of sprake is van een afvalstof of niet-afvalstof. Zie hiervoor het [[hoofdstuk afvalstof of niet-afvalstof](#)].

6. Overige informatie

6.1 Afvalstof of niet-afvalstof

In een circulaire economie gaan zo min mogelijk materialen verloren. Voor steeds meer residuen, gebruikte producten of afvalstoffen wordt een veilige, zinvolle en zo hoogwaardig mogelijke toepassing gezocht. Daarbij wordt steeds vaker de vraag gesteld of een materiaal een afvalstof is, of nog moet blijven. Voor het werken met afvalstoffen gelden namelijk specifieke regels en vaak is ook een specifieke vergunning vereist in verband met de veiligheid voor mens en milieu. Bovendien mag niet zomaar elk bedrijf met afvalstoffen werken en ook bij (grensoverschrijdend) transport is de status van belang.

Het begrip 'afvalstof' moet ruim worden uitgelegd. In beginsel kan elke stof of elk voorwerp een afvalstof zijn, wanneer de houder zich daarvan ontdoet, wil of moet ontdoen. Meer informatie over het zelf maken van deze beoordeling, is te vinden in [[hoofdstuk afvalstof of niet-afvalstof](#)] van het CMP en de [Handreiking afvalstof of niet-afvalstof](#).

Deze informatie kunt u gebruiken bij een (zelf)beoordeling in een specifiek geval of specifieke toepassing. Op dit moment is het voor de materialen zoals genoemd in dit afvalplan niet mogelijk om *in het algemeen*, aanvullend op de handreiking, aandachtspunten te formuleren voor de beoordeling afvalstof of niet-afvalstof. Mocht die generieke informatie op termijn wel beschikbaar zijn, dan zal die worden meegenomen in de actualisatie van dit afvalplan.

6.2 Terugwinnen van kritieke materialen

Kritieke materialen zijn grondstoffen als metalen en mineralen die van significante economische waarde zijn en waarvoor een verlaagde leveringszekerheid bestaat omdat de EU in hoge mate afhankelijk is van niet-EU landen. In sommige afvalstoffen zitten deze kritieke materialen. Uit bepaalde afvalstoffen kunnen deze materialen worden teruggewonnen of zijn daartoe ontwikkelingen gaande. We spreken dan van 'potentieel terugwinbare kritieke materialen'.

Procesafhankelijk industrieel afval bevat naar verwachting geen potentieel terugwinbare kritieke materialen. Deze afvalstof wordt in het rapport 'Terugwinpotentieel secundaire kritieke grondstoffen op basis van afvalplannen in het LAP3' (TNO, 2023) niet genoemd als kansrijke afvalstof hiervoor.

In [[paragraaf 2.3.6 'kritieke materialen en hoogwaardigheid'](#)] van hoofdstuk 'recycling van afvalstoffen' van het CMP staat meer informatie over kritieke materialen in relatie tot afvalverwerking.

6.3 BREF in relatie tot minimumstandaard

De minimumstandaard voldoet aan de BBT-referentiedocumenten (BREF's) die zijn opgesteld in het kader van de Richtlijn industriële emissies (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In het rapport [[rapport](#)] is het resultaat van deze toetsing weergegeven.

Deze toets wordt uitgevoerd zodra de minimumstandaarden vaststaan. Dat is pas na het verwerken van de inspraak op het ontwerp-afvalplan.

6.4 Bronvermelding

Voor dit onderdeel van het CMP zijn de volgende documenten gebruikt:

- RoyalHaskoning DHV (2022a). [[Concretiseren omstandigheden die recycling als minimumstandaard verhinderen](#)].
- RoyalHaskoning DHV (2022b). [Onderzoek concretisering mate van nuttige toepassing](#).
- TNO (2023). [[Terugwinpotentieel secundaire kritieke grondstoffen op basis van afvalplannen in het LAP3](#)].
- SGS Intron (2019). [ZZS in afvalstoffen – update 2019](#).
- RIVM (2024). [[ZZS in ketenplannen](#)].

Toekomstplannen

Het beleid en de kennis over circulaire economie is in ontwikkeling. Nieuwe beleidsintenties, wijzigingen van bestaand beleid of wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen allemaal leiden tot aanpassingen van het CMP. Het CMP wordt daarom regelmatig geactualiseerd.

Indien informatie beschikbaar komt waaruit blijkt dat bepaalde soorten procesafhankelijk industrieel afval altijd gerecycled kunnen worden, zal de minimumstandaard daarop aangepast worden.

Ontwikkelingen op het onderwerp [[immobiliseren](#)] van het CMP kunnen op termijn gevolgen hebben voor de toetsingskaders van dit afvalplan.

Meer informatie over de ontwikkeling van het CMP en hoe stakeholders daarbij worden betrokken leest u in het [[hoofdstuk wat is het CMP](#)].